השבוע במשק

האינפלציה בין 100% ל־200%

● יום שני, 23.2 — נגיד בנק־ישראל: צריך למנוע עליית השכר הריאלי ב־1981 *** היום נכנסו לתוקפם כללי המסחר החדשים בבורסה *** שר־האוצר מגיש את תקציב המדינה 1981/82 *** הביטוח־הלאומי יקבל השנה מהאוצר רק 10% ממה שמתחייב על פי החוק *** השביתה באוניברסיטאות ליומה השני *** בבורסה: עליות שערים קלות בצמודים; במניות — מימושים.

● יום שלישי, 24.2 — הרווח הנקי של „בנק דיסקונט" ל־1980: 240 מיליון שקל; גידול של 145% *** כלכלני האוצר ובנק־ישראל: האינפלציה תרד השנה ל־100% *** ח"כ עדי אמוראי (המערך): תהיה אינפלציה של 200% *** סעיף בתקציב מישרד־האנרגיה: תחנות רוח לייצור חשמל *** בבורסה: ירידות שערים; הבנקים מחזיקים מעמד.

● יום רביעי, 25.2 — חברות־הביטוח דורשות העלאה גדולה בתעריפי הביטוח *** יש סיכוי למציאת נפט בשלושה קידוחים בארץ *** ח"כ שלמה לורנץ מציע שרות רפואי חינם להורי דיינים ושופטים *** הביצים התייקרו ב־12% *** נמשכים עיצומי המורים *** הד"ר מאיר חת: הבורסה תמשיך להיות עצבנית *** בבורסה: ירידות שערים ברוב המניות.

● יום חמישי, 26.2 — „אגד" החליט שוב להתמזג עם „דן" *** הסיוע האמריקאי לישראל ב־1982 יהיה 2.9 מיליארד דולר *** נקבעו שערי ריבית חדשים בקרנות היצוא *** מיפעל „אמבין" באשקלון נסגר *** אגרת הטלוויזיה תעלה בשנה הבאה 450 שקל בשלושה תשלומים *** ההשקעה השנתית במחקר ופיתוח 450 מיליון דולר; 2.3% מהתוצר הלאומי.

● יום שישי, 27.2 — עובדת־מדינה „שלא עבדה שנתיים וחצי" — פוטרה *** הוצא מיכרז להקמת ממגורה באשדוד; ההשקעה: 12 מיליון דולר *** גם ריווחי „בנק המזרחי" גדלו השנה ריאלית ב־45%; הבנק יחלק 100% מניות הטבה *** הריבית על אובדראפט מאושר הגיעה ל־198%, על חריגות ל־258%; הריבית הריאלית (בניכוי האינפלציה) הגיעה ל־24% *** האוניברסיטות עדיין מושבתות.

● יום ראשון, 1.3 — השבוע התחיל ברגל ימין; גם בבורסה היו עליות שערים וביקושים גדולים למניות הבנקים *** שר־האוצר מודיע על כוונתו להוריד את שיעורי מס־הכנסה החל מה־1 באפריל *** מחיר הבשר הקפוא הועלה ב־12%; מחיר ההודים הוזל. *** ירוחם משל מסכים שחברות בקופת־חולים לא תחייב חברות בהסתדרות *** האוצר ספג בפברואר כ־700 מיליון שקל.

זהב

מ־800 ל־500 דולר וחזרה

זה שבועות ארוכים נע מחירה של אונקיה זהב סביב 500 דולר. על פי הערכת האוצר האמריקאי מצויים היום בידיים פרטיות כ־15 אלף טון זהב, ששוויים כ־240 מיליארדי דולר. חלק ממחזיקי הזהב מוכר כמויות גדולות, מחשש לירידה נוספת, ולחלק נמאס להחזיק זהב שנקנה בזמנו ב־800 דולר האונקיה. לכן ממירים אותו בדולרים, הנותנים ריווח של 14% עד 18% לשנה. ובכל זאת מחיר הזהב נעצר. את התשובה יש למצוא בשוק העיסקות העתידיות לשלושה ולשישה חודשים. על שוק זה התלבשו כמה סוחרים ממולחים — הם מוכרים וקונים חוזי־קנייה עתידיים, תוך ציפיה לעליית מחיר הזהב. והוא יעלה.

מתי זהב הוא מתכת ומתי לא?

על־פי החוק, אסור לאזרח להחזיק זהב, אלא כתכשיט, מטבע, או מדליה. אם הגעת לשווייץ, היכנס לבנק וקנה „גוש" של זהב, במישקל 10, 20, או 31 גרם. על כל מטיל זהב טבועה חותמת המטבעה והמישקל המדוייק. המחיר — המחיר של הבורסה בתוספת עמלה של כ־7%. כשאתה חוזר ארצה דאג שילחימו טבעת למטילים, צרף להם שרשרת והרי לך תכשיט למהדרין. מעניין לתייר שהוא גם משקיע.

זהב „על הנייר" וזהב צמוד

גם בארץ אפשר לגשת לבנק ולקנות זהב. אתה חייב לקנות לפחות 32 אונקיות, במחיר של כ־156 אלף שקל, כולל מע"מ. המתכת נשארת במרתפי הבנק, בארץ או בלונדון. כאשר תרצה למכור אותו בריווח, תצרף אותו (את הריווח) להכנסתך האישית.

דרך נוספת ומעניינת להשקעה בזהב מציע „הבנק הבינלאומי": פיקדון צמוד לזהב. מצמידים את השקעתך למחיר הזהב בבורסת לונדון. ואלה התנאים: מינימום השקעה של 500 דולר לתקופה של שלושה או שישה חודשים. עמלת הקנייה 3%. בכסף זה קונה הבנק זהב בלונדון. המשקיע רשאי למשוך את כסף, או את „זהבו" בכל עת, אך אם כך יעשה (למשל: כדי לממש ריווח בזהב) יהיה חייב להשאיר בבנק את התמורה בדולרים עד למועד הנקוב, בתנאים ה־רגילים של השקעה במט"ח. על ריווחי הזהב חל ניכוי במקור (לטובת האוצר!) של 35%. צורת השקעה מעניינת — גם למשקיע הקטן. מומלץ למאמין. בזהב, כמובן.

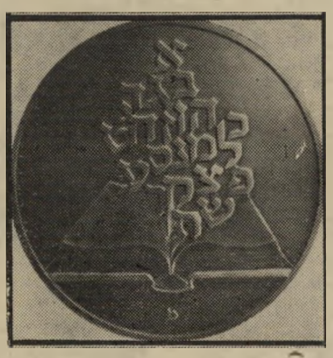

מטבע יום העצמאות
$ 410

מטבע זהב בכיס

אפשר גם להשקיע במטבעות זהב שמנפיקה החברה הממשלתית למדליות ומטבעות; מטבעות אלה הן חילך חוקי לכל דבר. אך במקרה זה העיסקה היא עיסקת־חבילה; אתה קונה זהב, מטבע, ערך נומיסטי (אספני), היצע מוגבל, ואת כל אלה נושא בארנקך. המחיר, לדוגמה: מטבע יום־העצמאות תשמ"א (ראה צילום) מזהב, ממנו יונפקו 7500 יחידות בלבד, יעלה 4100 שקל היחידה או 410 דולר בחו"ל. הערך הנקוב של המטבע — 10 שקלים. המישקל 17.28 גרם זהב 700, והוא מכיל חצי אונקיה של זהב שערכה היום 250 דולר.

מה שמציעים לך הוא, לשלם עבור הערך האספני 160 דולר, או למנויים בארץ 1900 שקל, מעל לערך המתכת. למרות הפרמיה הגבוהה, ההשקעה על פי רוב כדאית, ובכמה מיקרים אף כדאית מאוד.

מיספר המנויים של החברה למטבעות בארץ הוא 20 אלף, ובעולם כולו — 7000. אם כולם, או חלקם הגדול, יחליטו לרכוש את המטבע, יעלה ערכה עוד בטרם תימסר למזמינים. הנדירות והביקוש יעלו את מחירה, והניסיון של העבר מוכיח שמטבעות הזהב של ישראל הן השקעה טובה לטווח ארוך. האוצר מנוע מלהשתתף ברווחים.

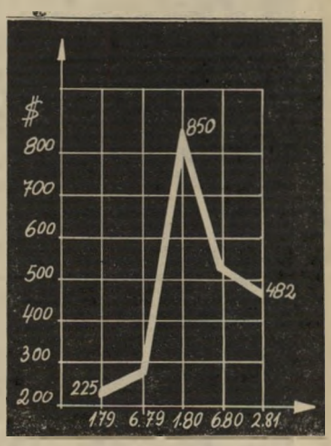

מחיר אונקיה זהב
מינואר 79' עד פברואר 81'

בבורסה

כל בית־אב הפסיד 9000 שקל

השבוע (23 בפברואר — 1 במארס) החלה הבורסה להתנהג כמקובל: מעט ירידות, יותר ממעט עליות, עם זינוקים של כמה מניות. הבנקים שוב צועדים בראש. לדעתו של הד"ר מאיר חת, יו"ר מועצת המנהלים של הבורסה, צפויה בשבועות הקרובים התנהגות עצבנית של הבורסה. היועצים והברוקרים מייעצים ללקוחותיהם לחזור ולבדוק את הקשר בין המניה לערכה, והם אף עושים זאת עבורם. הרבה כסף עדיין ממתין מחוץ לבורסה, מחפש הזדמנות להיכנס או למצוא אפיקי־השקעה אחרים.

מחקר של „נשיונל קונסלטנטס" מגלה, כי ההפסד של כל המשקיעים בבורסה (חלקו על הנייר), המבוסס על „התכווצות" שווי המניות בין „השיא" של ה־26 בינואר לנקודת השפל, היה יותר מ־9 מיליארד שקל, או כ־1.1 מיליארד דולר. משמעות הסכום הזה: במוצע הפסיד כל בית־אב בישראל כ־9000 שקל במשך שלושה שבועות; כלומר: כמעט כפול מההוצאה הממוצעת למישפחה בפרק זמן זה.

מחקר מעניין אחר מגלה, מהי כמות הכסף שנדרשה בתקופת „ההתכווצות" כדי להוריד מניה ב־1%. כ־120 מיליון שקל היו דרושים כדי להוריד את סטוק בל"ל ב־1%. 75 מיליון היו דרושים ל־אי־די־בי ו־55 מיליון ל„פועלים". לעומתם היו דרושים רק 16 אלף שקל כדי להוריד את „ירדניה" ב־1% ו־24 אלף שקל ב„כרמל אופציות" ו־33 אלף ב„אלקו אופציות".

לספקולנט הנבון בלבד!

● מניות „אריה" עמדו בתחילת השבוע על 680 נקודות; צפויה הכרזה על דיבידנד. הציפיות הן ל־300%. כדאי?

● מניות „בנק הספנות" עומדות על 450, רווחיות הבנק טובה, והעובדה שהוא שייך לקבוצת אייזנברג גם היא שווה משהו. כמה?

● שים־לב למניות „רסקו". הרגילות עומדות על 500; שוויה הנכסי של המניה גבוה פי כמה.

● מורגש טיפוח של מניות „בנק כללי". אופציה ושטרי־הון זולים במיוחד.

● הבדיחה האחרונה המהלכת באולם המסחר בבורסה: ביום שנציג „בנק הבינלאומי" מוכר צמודים, טוב לקנות צמודים.

מה הם אומרים

* ח"כ לשעבר סטף ורטהיימר: יש למחוק את ההימנון הישן — ביטחון, חקלאות, שנור! (מה הוא רוצה מה־שנור?)

* הפרופ' מיכה מיכאלי: יש לצמצם באופן ניכר את הוצאות הממשלה. (הפרופ' עזרא סדן, אייכה?)

פחד גבהים

(המשך מעמוד 35)

נת־השידור והפך גיבור לקהל צרכני־הפופ. בביאפרה, בגבול קאמבודיה ובמקומות אחרים הפעיל מיבצעים של עזרה וסיוע, שביישו את הממשלות. הפגנות־היחיד שלו בארץ משכו המוני צעירים שלא היו באים לכל הפגנה פוליטית.

בכל השנים האלה נמנע מלהזדהות יתר על המידה עם מצע מסויים או כיוון פוליטי ברור, וכך שמר על אהדתם של כל החוגים. במלאת 15 השנים למיבצע הראשון כבר הפך מוסד לאומי ובינלאומי, מקובל על הכל, בעל דמות ציבורית ברורה.

מאוחדים בהשפעת היין

כל זה היה גלוי לעין כאשר התכנסו השבוע מאות מוזמנים — פוליטיקאים, חתיכות, אנשי החברה הנוצצת והבוהמה — במלון הילטון בתל־אביב, כדי לחגוג עימו את יום־השנה.

רוקדת מלכה רוזנשטיין
שנות ה־60 מכות את שנות ה־80

מעל לקהל ריחף דגם של המטוס המקורי, כשהוא תלוי מחוט־ברזל, ובו חתיכה־טייסת. היין זרם כמים (אך לא משקאות חריפים יותר), המוסיקה הלמה על ראשי הנאספים וכימעט מנעה אפשרות של שיחה, החתיכות של שנות ה־60 התחרו עם החתיכות של שנות ה־80 (ולדעת הוותיקים, לפחות, עלו עליהן).

כל זה היה רחוק מן האווירה הדרמתית של המיבצע המקורי. שוב אין ויכוח על מניעיו ומעלותיו של אייבי — עד כדי כך שאנשי הליכוד המערך, כשהם מאוחדים בהשפעת היין, חתמו יחדיו על הטפסים המוכנים של עצומה שדרשה להעניק לאייבי את פרס־ישראל.

האיש החשוב ביותר במקום לא היה שימעון פרס ו/או יצחק רבין, ואפילו לא רוני מילוא, חסיד הסיפוח וההתנחלות, שהזדהה עם אייבי כמו יוסי שריד. האיש החשוב היה זה שעצם נוכחותו הוכיחה כי תוך 15 שנים קצרות יכול חלום נאיבי להיות למציאות מדינית מוצקה. היה זה סעד מורתדא. שהגיע למקום עם מיטב אנשי השגרירות ונשותיה. הנאום שלו, כמו הנאום של אייבי עצמו, כמעט לא נשמע בהמולה.

אף אחד מן החוגגים העליזים לא זכר כי עברו שתי מילחמות, ונפלו אלפי חיילים, כדי להגיע בסופו של דבר לאותו מצב שאייבי הנאיבי רצה להשיגו במיבצע־יחיד דרמתי.